

brugets Interesser. Saa jeg tror ikke, at Landbruget i og for sig har Føje til at nære nogen Antipati mod det forenede Dampskibsfelskab. Jeg vil blot til sidst henstille til Tinget: Skulle vi dog ikke søge at forhandle denne Sag saaledes, at den udelukkende forhandles, efter hvad der er fornuftigt og rigtigt, og ikke lade os lede af Antipati eller Sympati i den ene eller anden Retning? Kan Landbruget bruge det store Rederifelskab, vi have her, saaledes at vi kunne faa Gavn ud af det, hvorfor saa ikke gøre det? Have vi Raad til nu at lade os lede af vore Følelser i Stedet for alene at lade os lede af, hvad der er fornuftigt og forstandigt? Naar jeg siger, om vi have Raad til det, skal jeg endnu blot tilføje følgende: Den ærede Ordfører udtalte, at det gjaldt om at naa den fuldkomneste Maade for Transporten, og at han ikke vilde vige tilbage for Udgiften. Jeg kan sige akkurat det samme, naar jeg blot maa faa Lov til at tilføje med Hensyn til Udgiften disse faa Ord: „inden for fornuftige Grænser“. Inden for fornuftige Grænser erkender Regeringen, at man maa være villig til at forøge den Bevilling, der nu er paa Finansloven, til Forbedring af Forholdene med Hensyn til Landbrugets Transportforhold til England. Det erkende vi fuldt ud, og det er ogsaa ud fra denne Opfattelse, at jeg er villig til at gaa med til en Forhandling med Finansudvalget.

Ordføreren for Forespørgerne

(Meergaard): Der er fremkommet saa mange Indvendinger mod, hvad jeg har tilladt mig at udtale, da jeg tidligere havde Ordet, at jeg kunde ønske allerede nu at imødegaa dem. Jeg antager ogsaa, at Debatten laffer mod Slutningen; der lader sig vel næppe fremføre noget synderlig nyt eller synderlig mere, end der allerede er fremkommet. Jeg skal da først henhende et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage) og det ærede Medlem fra Slagelse (Kædt), der saa stærkt udtalte sig mod Statsdrift i Almindelighed. Det ærede Medlem fra Fredensborg bemærkede, at jeg havde talt som saa mange andre, idet jeg sagde, at jeg ganske vist var en Modstander af Statsdrift i Almindelighed, men at jeg i dette Tilfælde dog vilde gøre en Undtagelse. Jeg maa dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det er ikke noget ganske korrekt Udtryk for mit Standpunkt i denne Sag. Jeg er ikke mod Statsdrift paa Transportvæsenets Omraade, og det er man i det hele taget ikke her i Landet. Jeg vil ogsaa sige til det ærede

Medlem fra Slagelse, at det er et Spørgsmaal, der for Jærnbanevæsenets Vedkommende een Gang er afgjort her i Landet. Det ærede Medlem fra Køge (Alberti) henfæstede den Tanke, at Privatdrift af Jærnbaner var at foretrække for Statsdrift. Jeg tror, at alt slikt er ørkesløse Fantasier; vi have, som sagt, med velberaad nu valgt og bestemt os for Statsdrift, og jeg tror ikke, vi have fortrudt det. Der er overordentlig meget at indvende mod vor Statsbanedrift, og den kan blive meget bedre i mange Henseender; men ingen tror jeg vil i Virkeligheden skruer Udviklingen tilbage igen til, hvad den var tidligere, saa at vor Jærnbaneart helt og holdent skulde være i private Hænder. Det største Skridt blev gjort i saa Henseende, da Staten overtog de sjællandske Jærnbaner; det havde til Følge en meget betydelig Takstnedsættelse paa de sjællandske Baner. Jeg tror ikke, man ønsker at gaa tilbage til Tiden før Overtagelsen; jeg tror ikke, man vil paastaa, at der havde kunnet opnaas en saadan Takstnedsættelse, hvis de sjællandske Baner vare blebne i private Hænder. Desuden, som det ærede Medlem for Køge (Alberti) sagde, har det været vanskeligt at faa Statsbanernes Styrelse til at høre paa vore Ønsker her; men det var bl. a., fordi man den Gang herfra slet ikke havde Haand i Hante med Statsbanernes Styrelse. Før vi fik Statsbaneorganisationsloven, vare vi sikkert nok saa temmelig uden Indflydelse paa Detaillerne, men nu er Forholdet noget anderledes. Vi drøfte og afgøre Statsbanens Budget paa de aarlige Finanslove. Vi have i Aar faaet forelagt Forslag om Grundregler for Takstbestemmelserne for vore Statsbaner, og jeg haaber, at der skal blive vedføjet en Bestemmelse, som den højtærede Minister ikke modsatte sig ved den Sags Behandling, nemlig om at Loven skal undergives en Revision inden for bestemte Marsfrister. Altsaa, vi ville paa de forskellige Omraader her i en ganske anden Grad end tidligere faa Haand i Hante med Statsbanerne og være i Stand til at gennemføre vore berettigede Fordringer. Det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage) sagde en anden Ting, nemlig at Eghjærgroueten var kunstig opflasket. Jeg formaar ikke at se rettere, end at det er den naturlige Route, der nogen Sinde har eksisteret her i Landet for vor Forbindelse med England, der kan ikke tænkes nogen naturligere Route end denne (S. Hage: Hvorfor skal den saa understøttes?). Det spørges, hvorfor den skal understøttes. Det skal den, fordi den muddarbejdes paa forskellige Maade fra anden Side. Jeg paapegede i mit første Fore-